

Forfatter: Winther, Christian

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter

Citation: Winther, Christian: "Poetiske Skrifter", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. X. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-winterchr03val-shoot-idm140679266591840/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

Oluf for os, idet hun efter Badet ifører sig sin Dragt:

Paa hendes trinde Lænder blev Silkebrogen ført,
De Kløverblads Støvler over Anklernerne snørt,
Derover svulmet Benet saa deiligt og saa rundt,
Da blussed hende Kinderne med Blodet saa sundt.

Et tunget Skjørt til Knæet de lette Folder slog,
En Hat af Fiøll hiin sorte hun paa sit Hoved tog,
De tre violblaa Fiære høit gynged paa den Hat;
Staalbuler over Brystet med Stene besat.

Et Kastespyd hun hæved, saa blinkende, saa langt;
Et lidet Sværd ved Siden, saa bredt og saa blankt.
Hun sad, som en Valkyrie, med Blikket høit og stolt,
Og Brystet under Bulerne for Elskov saa koldt.

Efter Oehlenschläger — og rimeligvis tilskyndet af ham — har Tegnér i »Frithiofs Saga« (Sangen »Frithiofs Frestelse«) indføjet en Jagtscene, hvori han maler Ingeborg til Hest:

Se, der kommer jagtens drottning! Arne Frithiof, se ej dit!
Som en stjerna på en vårsky sitter hon på gångarn hvit,
hälften Freja, hälften Rota, skönare än bägge två,
och från lätta purpur hattan vajar högt de fjädrar blå.

Se ej på de ögons himmel, se ej på de lockars gull!
Akta dig, det lif är smidigt, akta dig den barm är full!
Blicka ej på ros och lilja, skiftande på hennes kind,
hör ej på den kära stämman, sugande som vårens vind.

Det er muligt, at Oehlenschläger har digtet sin Jagtscene i Helge med Tanken paa Motivets Behandling i det klassiske Epos hos Virgil i Aeneidens fjerde Sang, af hvilken Schiller havde givet en fri Oversættelse. Oehlenschläger yndede paa den Maade at digte med klassisk Forbillede som Grundtegning. Men selve Billedet af Dronning Oluf har ingen Træk fra Virgils Dido, der er iført tyrisk Overklædning, smykket med broget Søm, gyldent Net bundet i Haaret, et Kogger fuldt af Pile hængende paa Ryggen o. s. v. Oehlenschläger har malet sin Jægerdronning i Billedet af en nordisk Valkyrie. Udgangspunktet herfor er selve den historiske Kilde for Helge,

X

Hrolf Krakes Saga i Björners »Kämpadater«, hvori det hedder om Oluf: »hon for med skiold och brynja, war omgiordad med swärd, och en hiälm hade hon på hufwudet.« Sin Forestilling om en Valkyrie havde Oehlenschläger først faaet dannet af Ewalds »Balder hin Gode« og af Kobberet deri med de tre Valkyrier. Herfra stammer de vejende Fjer paa Hjelmen (Hatten) og Kastespydet, maaske ogsaa Brystspændet, der dog er en almindelig Detaille i nordisk Kostume. Her møder vi allerede den balletmæssige Blanding af antikt og nordisk i Dragten. For egen Regning skærer Oehlenschläger Kjortelen kort af ved Knæet — som paa Diana-Fremstillinger — saa den passer til Ridebrug og giver Skikkelsen dens yppige Karakter, der uvilkaarligt faar en til at tænke paa Renaissance-maleriet, med eet Navn: Rubens.

Af Oehlenschlägers oldnordiske Valkyriedragt kunde Winther naturligvis intet bruge i sit middelalderlige Digt. Tilbage heraf er kun en mat Sammenligning med »en Skjoldmø fra en svunden Tid.«

Fra Oehlenschläger har Winther arvet Forkærligheden for det svulmende og runde, de fulde Former og blussende Farver. Det er næsten, som om det Oehlenschlägerske Billede af den yppige, modne Kvinde er ved at sprænge det Wintherske af den unge Jomfru med sine seksten Somre.

Men Winthers Malemaade er mere detailleret end Oehlenschlägers, og der indkommer derved et Moment af Raffinement i Farvegivningen. Oehlenschläger giver Farven gennem dens rent vasomotoriske Udtryk: »da blussed hende Kinderne med Blodet saa sundt,« medens Winther adskiller og fikserer bestemte Farvevalører: »og hendes Lød er klar, men bruun«, hvortil kommer den yderst fine — men dristige Afskygning af Farvespillet: »paa Overløben spirer Duun, liig spæde Laad, der værner om Mosrosens Purpurhelligdom.«

Oehlenschlägers Skønhedsglæde er naiv, han blusser selv med over al den Pragt, han ser. Winther har endnu i Behold meget af denne Naivetet, men